

Efterløn og udland

Når du skal på efterløn, skal du blandt andet opfylde nogle betingelser om arbejde og medlemskab af en arbejdsløshedskasse i en bestemt periode før overgangen til efterløn.

I denne brochure fortæller vi om, i hvilket omfang medlems- og arbejdsperioderne kan være afholdt i udlandet. Endvidere fortæller vi om muligheden for at tage din efterløn med til et andet EØS-land.

Vi har lavet denne brochure, der er delt op efter om arbejdet foregår i et EØS-land, på Færøerne eller i et andet land. Når du har læst brochuren, er du velkommen til at kontakte os for en vejledning, der tager udgangspunkt i din situation. Det er nemlig meget vigtigt med en korrekt forsikring, således at du ikke mister retten til efterløn.

Hvad er et EØS-land?

Mellem EU-landene og en række andre lande i Europa er der indgået den såkaldte EØS-aftale. Den betyder, at der gælder en række fælles regler om arbejdsløshedsforsikring.

De fælles regler om arbejdsløshedsforsikring gælder i Belgien, Liechtenstein, Danmark, Luxembourg, Finland, Norge, Frankrig, Portugal, Grækenland, Spanien, Holland, Storbritannien, Irland, Sverige, Island, Tyskland, Italien, Østrig, Malta, Estland, Slovakiet, Litauen, Letland, Polen, Cypern, Tjekkiet, Slovenien og Ungarn, Rumænien, Bulgarien og Kroatien. Der er indgået en aftale med Schweiz. Der gælder derfor stort set de samme regler mellem EU og Schweiz, som dem der er omfattet af EØS-aftalen.

Efterløn efter arbejde og forsikring i et andet EØS-land

Når du påbegynder arbejde i et andet EØS-land, skal du som hovedregel være arbejdsløshedsforsikret i det land, hvor du er beskæftiget. For at kunne bruge forsikrings- og beskæftigelsesperioder fra andre EØS-lande til at opnå efterløn skal visse betingelser være opfyldt.

Betingelser for at medregne forsikringsperioder fra et andet EØS-land

Med visse begrænsninger kan du medregne forsikringsperioder fra et andet EØS-land, hvis du opfylder følgende betingelser:

- Du har lige før din forsikringsperiode i EØS-landet været medlem af en dansk a-kasse i mindst 1 år. Du har samtidig haft bopæl og ophold i Danmark.
- Du har efterbetalt efterlønsbidrag for den nødvendige periode ved din tilbagevenden til den danske arbejdsløshedsforsikring.
- Den dag, hvor du vil på efterløn, opfylder du beskæftigelseskravet med 52 ugers arbejde inden for de seneste 3 år med arbejde i Danmark. (Se neden for under arbejdsperioder). Du opfylder også kravet, hvis du får dagpenge efter at have opfyldt beskæftigelseskravet i Danmark.

Medlemskab og efterlønsbidrag

For at få ret til efterløn er hovedreglen, at du skal være medlem af en a-kasse og betale efterlønsbidrag i 30 år – og senest fra det fyldte 30. år. Der er dog en række undtagelser til denne hovedregel – alt afhængig af hvornår du er født.

Du kan læse mere om dette på ase.dk under Medlemsservice – Efterløn – krav og tidligst efterlønsalder.

Forsikringsperioder fra det andet EØS-land

Dine forsikringsperioder fra et andet EØS-land kan højst udgøre halvdelen af den krævede forsikringsperiode. Det vil sige, at du højst kan tælle 15 år med, hvis du er omfattet af hovedreglen om 30 års medlemskab.

Efterbetaling af efterlønsbidrag

Hvis du vender tilbage til Danmark efter at have været forsikret i et andet EØS-land, skal du efterbetale efterlønsbidrag for at få retten til efterløn.

Vi vil ved din genindmeldelse undersøge, om du har ret til efterløn, og for hvilken periode du skal efterbetale. Skal du efterbetale efterlønsbidrag,

skal det være betalt inden 3 måneder efter, at vi har sendt dig en opkrævning på beløbet. Ellers mister du din ret til efterløn.

NB!! Du skal være indmeldt i Ase inden 8 uger, efter at du ikke længere er omfattet af forsikringen i det andet EØS-land. Ellers anses din anciennitet for at være afbrudt. (Om betingelserne for indmeldelse henvises til vores brochure "Arbejde i udlandet").

Arbejdsperioder

Du skal have ret til dagpenge eller være på dagpenge, når du skal på efterløn. Ret til dagpenge kræver bl.a., at du opfylder beskæftigelseskravet.

Beskæftigelseskravet betyder, at du inden for de seneste 3 år skal have haft ustøttet arbejde, der svarer til 1 års fuldtidsarbejde.

Det er kun arbejde, der ligger i en periode, hvor du har været medlem af en a-kasse, som kan tælle med. Både arbejde som selvstændig og arbejde som lønmodtager kan tælle med, men det er forskellige betingelser, som skal opfyldes.

Arbejde som selvstændig kan tælle med til 52-ugers-kravet, hvis du dokumenterer at have arbejdet i virksomheden i "væsentligt omfang," dvs. i mere end 30 timer om ugen.

Lønmodtagerarbejde tæller med til beskæftigelseskravet med de timer, der er udbetalt løn for. Arbejdet skal være på normale løn- og arbejdsvilkår.

Som udgangspunkt skal du opfylde arbejdskravet med arbejde udført i Danmark. Men hvis du kan opfylde hele kravet om forsikringsperiode (se side 1-2) alene som medlem af en dansk a-kasse, kan du opfylde beskæftigelseskravet ved op til 26 ugers arbejde i udlandet og resten af de 52 uger i Danmark.

Fra den 1. juli 2017 skal beskæftigelseskravet som udgangspunkt opgøres på baggrund af din indkomst, hvis du er lønmodtager.

For at opfylde indkomstkravet skal du have haft en indkomst på mindst 223.428 kr. (2017-tal) inden for de seneste 3 år. Du kan maksimalt medregne 18.619,00 kr. pr. måned (2017-tal).

Arbejdet skal ligge inden for de seneste 3 år og opfylde de almindelige krav.

Selvstændig virksomhed og forsikring i et andet EØS-land

Reglerne om efterløn skelner ikke mellem forsikrings- og arbejdsperioder som lønmodtager og forsikrings- og arbejdsperioder som selvstændig.

Det betyder, at hvis du har været forsikret i Sverige på baggrund af drift af selvstændig virksomhed, kan du medregne disse forsikrings- og arbejdsperioder til at opfylde betingelserne for at gå på efterløn. Du skal opfylde de almindelige regler for medregning af forsikrings- og arbejdsperioder.

Efterløn efter arbejde og forsikring på Færøerne

På Færøerne findes der en obligatorisk forsikring for lønmodtagere og en frivillig forsikring for selvstændige. Hvis du får arbejde som lønmodtager af op til et ½ års varighed, behøver du ikke at melde dig ud af Ase, selvom du bliver omfattet af forsikringen på Færøerne.

Betingelser for at medregne forsikringsperiode fra Færøerne

Du kan med visse begrænsninger medregne forsikringsperioder fra Færøerne, hvis du opfylder følgende betingelser:

- Du skal have været medlem af en dansk arbejdsløshedskasse, før du blev forsikret på Færøerne.
- Du skal efterbetale efterlønsbidrag for den nødvendige periode ved din tilbagevenden til den danske arbejdsløshedsforsikring. Efterbetalingen skal ske senest 3 måneder efter, at du har modtaget en opkrævning på efterlønsbidraget fra Ase.
- Du skal opfylde beskæftigelseskravet på baggrund af arbejde i Danmark, når du går på efterløn. Det betyder, at du som udgangspunkt skal have haft 1 års arbejde i Danmark inden for de seneste 3 år før overgangen til efterløn. Du opfylder også kravet, hvis du får dagpenge efter at have opfyldt beskæftigelseskravet i Danmark.

Når betingelserne er opfyldt, kan forsikringsperioderne fra Færøerne medregnes med op til ¾ af den nødvendige forsikringsperiode. Forsikringsperioder fra Færøerne, der ligger før 1. juni 2001, kan dog medregnes fuldt ud.

Under visse betingelser kan du dog medregne arbejdsperioder fra Færøerne til opfyldelse af beskæftigelseskravet. Spørg os.

Efterløn efter arbejde i et andet land

Hvis du i en periode får arbejde i et andet land uden for EØS eller Færøerne, skal du bevare dit medlemskab af Ase, hvis du vil fortsætte med at optjene anciennitet til efterløn.

Du vil godt kunne være forsikret i det andet land samtidig, idet der ikke her gælder noget forbud imod dobbeltforsikring.

Ancienniteten fra det andet lands forsikring vil imidlertid ikke kunne overføres til Danmark.

Som udgangspunkt skal du opfylde arbejdskravet med arbejde udført i Danmark for at kunne gå på efterløn.

Under visse betingelser kan du dog medregne arbejdsperioder fra udlandet til opfyldelse af beskæftigelseskravet. Spørg os.

Arbejde i udlandet, der sidestilles med arbejde i Danmark

Arbejde i Grønland medregnes fuldt ud ved opgørelsen af beskæftigelseskravet, hvis du har bevaret dit medlemskab af en dansk a-kasse.

Arbejde ved EUs institutioner, diplomatiske missioner og konsulater i andre EØS-lande eller som udsendt i et andet EØS-land sidestilles med arbejde i Danmark. Dette gælder dog kun, hvis du **samtidig** har bevaret dit medlemskab af en dansk a-kasse. Der gælder særlige regler for, hvornår du i disse situationer kan bevare dit medlemskab af en dansk a-kasse.

Arbejde i udlandet for organisationer, som Danmark er medlem af, sidestilles med arbejde i Danmark. Det gælder dog kun, hvis arbejdet udføres på internationale vilkår, og du bevarer dit medlemskab af en dansk a-kasse.

Beskæftigelse for en dansk arbejdsgiver eller en dansk organisation, danske ambassader eller beskæftigelse som ulandsfrivillig sidestilles med arbejde i Danmark. Arbejdet skal dog give ret til optagelse i en dansk a-kasse.

Dokumentation

Du skal selv fremlægge skriftlig dokumentation for dine forsikrings- og arbejdsperioder i udlandet.

Inden for EØS vil dokumentationen normalt være en attest PD U1. Attesten udstedes af myndigheden i det land, hvor du har arbejdet og været forsikret.

Prøv selv at få fat i attesten, inden du eventuelt rejser tilbage til Danmark. Hvis du ikke har fået attesten, hjælper vi dig gerne med at skaffe attesten.

Det er altid en god idé at gemme alle dine lønsedler og ansættelseskontrakter fra udlandet. Du kan læse nærmere om attest PD U1 i Ases brochure "Arbejde i udlandet."

Efterløn i udlandet

Når du har fået efterløn, har du mulighed for at flytte til et andet EØS-land, Grønland eller Færøerne og tage din efterløn med dig.

Det er også muligt at få et efterlønsbevis eller få bevilget efterløn, hvis du allerede har bosat dig i et andet EØS-land, i Grønland eller på Færøerne. Men en række betingelser skal være opfyldt. Det kan være svært at opfylde disse betingelser. Du bør derfor tage kontakt til os for at høre nærmere om dine muligheder.

Som udgangspunkt er der ingen forskel på at få efterløn i Danmark og i et andet EØS-land, i Grønland eller på Færøerne.

Hvis du har arbejde, vil der ske fradrag i efterlønnen efter de samme regler som ved fradrag som ved arbejde i Danmark. Du skal sende kopi af ansættelseskontrakten til os – og du skal løbende sende kopi af dine lønsedler, således at vi kan se det præcise antal timer du har arbejdet til hvilken løn.

Frivilligt ulønnet arbejde, og pensionsformue og løbende udbetalte pensioner skal også fradrages i efterlønnen efter de samme regler. Du har ved

arbejde mulighed for at optjene timer til den skattefri præmie, hvis du har opfyldt 2-års-kravet inden overgang til efterløn.

Arbejde i det andet EØS-land, Grønland eller Færøerne, når du modtager efterløn

Får du arbejde i det andet EØS-land eller på Færøerne, mens du er på efterløn, skal du overflyttes til dette lands forsikring.

I dette tilfælde, hvor der ikke længere skal betales almindeligt kontingent til Ase, skal der dog alligevel i efterlønnen fratrækkes et beløb, der stort set svarer til kontingentet.

Når du igen får arbejde eller bopæl i Danmark, skal du genoptages i Ase. Du skal søge om genoptagelse senest 4 uger efter, at du har fået bopæl eller arbejde i Danmark. Ellers mister du din ret til efterløn.

Praktiske forhold i forbindelse med udbetaling af efterløn

Efterlønnen udbetales for hele kalendermåneder. Ydelseskortet åbnes som udgangspunkt op for tastning en uge inden månedens udgang. Har du oplyst os om dit mobil nummer, modtager du en sms fra os, når du kan taste dit ydelseskort.

Vi vil normalt trække a-skat af efterlønnen. Er du ikke skattepligtig i Danmark, skal du skaffe dokumentation fra skattemyndighederne i Danmark, der bekræfter dette.

Skattefri præmie

Den skattefri præmie kan optjenes ved arbejde i andet EØS land eller Schweiz efter de samme regler, som gælder for optjening ved arbejde i Danmark. Du skal gemme alle dine lønsedler og ansættelseskontrakter til dokumentation af dit arbejde. Arbejde i det øvrige udland tæller ikke med til opgørelsen af den skattefri præmie. Vedrørende reglerne for optjening af skattefri præmie henvises til Ases brochure "Den skattefri præmie".

Kontakt os inden du rejser, og når du vender hjem!

Det er vigtigt, at du sætter dig godt ind i reglerne, inden du tager af sted.

Tal også med social- og sundhedsforvaltningen (sygesikringskontoret) om *sygesikring* under ophold i udlandet.

Der er mange ting, der skal tages hensyn til ved udlandsophold, så det er en god idé at forberede det og drøfte det med os så tidligt som muligt. Vi har pligt til at give dig en individuel vejledning.

Adresse i udlandet

Endelig skal du være opmærksom på, at du har pligt til at meddele adresseændring til Ase.

Det gælder, både når du skal arbejde i udlandet, skal opholde dig i en længere periode i udlandet eller skal have din efterløn med til udlandet.